1. Inleiding

1.1 Inleiding

Rijkswaterstaat, provincie Gelderland en Staatsbosbeheer werken aan plannen voor herinrichting van de Uiterwaarden van Wamel, Dreumel en Heerewaarden (UWDH). Onder andere door de aanleg van een aantal meestromende nevengeulen en een andere manier van terreinbeheer zal nieuwe natuur ontstaan die invulling geeft aan de doelen van de Kaderrichtlijn Water (KRW), Natura 20000, Gelders Natuurnetwerk (GNN) en Nadere Uitwerking Rivierengebied (NURG) gericht op het verbeteren van de waterkwaliteit en de biodiversiteit.

Van donderdag 9 september 2021 tot en met woensdag 20 oktober 2021 heeft het Voorontwerp Bestemmingsplan (VOBP) 'Uiterwaarden Wamel, Dreumel, Heerewaarden' en de bijbehorende concept MER (Milieu Effect Rapportage) met onderzoeken voor eenieder ter inzage gelegen in het gemeentehuis van West Maas en Waal. Tevens zijn de documenten digitaal raadpleegbaar en beschikbaar gesteld via de landelijke informatievoorziening www.ruimtelijkeplannen.nl. Op 28 september 2021 hebben de initiatiefnemers een informatiebijeenkomst gehouden waarin de plannen zijn toegelicht en individuele vragen zijn beantwoord. Tijdens bovengenoemde periode is iedereen in de gelegenheid gesteld om een reactie in te dienen.

Tijdens de inspraakperiode zijn er 5 vooroverlegreacties en 9 inspraakreacties ingediend. Alle ontvangen reacties zijn door de gemeente beoordeeld en in behandeling genomen.

In voorliggende nota zijn de ingediende reacties integraal beoordeeld, samengevat en voorzien van een reactie. Gezien de inhoudelijke aard van een aantal reacties, en de samenhang tussen de verschillende procedures die doorlopen worden (wat wordt waar geborgd), is de beantwoording op een aantal onderdelen in afstemming met de initiatiefnemer uitgewerkt.

1.2 Leeswijzer

Deze Nota bevat de volgende hoofdstukken:

In hoofdstuk 2 worden de algemene onderwerpen uit de inspraakreacties die door meerdere indieners naar voren zijn gebracht, van een reactie door het bevoegd gezag voorzien. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de afzonderlijke beantwoording. Per paragraaf wordt gestart met een samenvatting van de betreffende inspraakreactie, gevolgd door de gemeentelijke beantwoording en een nadere toelichting hierop. Bij de samenvatting van de reactie is ten aanzien van elk argument dat wordt ingebracht een beantwoording gegeven. In Hoofdstuk 4 wordt een overzicht gegeven van de overige wijzigingen van

het ontwerp bestemmingsplan ten opzichte van het voorontwerp bestemmingsplan zoals dit ter inzage heeft gelegen. Deze wijzigingen leiden tot een optimalisatie van het bestemmingsplan.

2. Algemene beantwoording van de inspraakreacties

In de inspraakreacties komt een aantal thema's meerdere malen terug. Daarom is in deze paragraaf een algemene reactie op een aantal onderdelen gegeven, voorafgaand aan de individuele beantwoording.

2.1 Doelen en eindbeeld

Verschillende insprekers vragen aandacht voor een sterkere focus op een bepaald thema (zoals mogelijkheden voor recreatie of landschap). In het plangebied spelen verschillende doelen, beleidsambities, belangen en wensen, zoals weergegeven in , onder andere KRW, Natura 2000, GNN en NURG. Bij de totstandkoming van het ontwerp is steeds een evenwicht gezocht tussen de doelen en alle belangen zoals onder andere landschappelijke (cultuurhistorische) belangen, rivierkundige, hydrologische en ecologische doelen. Deze zijn integraal meegewogen en hebben geleid tot een afgewogen totaal ontwerp voor het hele gebied: het Definitief Ontwerp 2.1 (DO2.1). Een sterkere focus op het ene thema leidt tot mogelijke conflicten met andere belangen. Met het thans voorliggende ontwerp is in de ogen van de gemeente een uitgebalanceerde verhouding tussen de diverse belangen en ambities tot stand gekomen.

2.2 Recreatie en toegankelijkheid

Diverse insprekers hebben vragen of opmerkingen bij het thema recreatie ingebracht. Daarbij willen sommige insprekers meer recreatieve voorzieningen, anderen juist minder. Het belangrijkste uitgangspunt in de planvorming is dat de uiterwaarden worden omgevormd tot natuurgebied. De natuurfunctie met openheid, rust en ruimte (struinen) prevaleert boven de intensievere recreatieve functies. Het terrein blijft openbaar toegankelijk en extensieve recreatie (struinen door het gebied) blijft mogelijk en toegestaan, maar alleen indien dit de natuurfunctie niet schaadt. Daarom worden er geen recreatieve voorzieningen zoals verharde fietsroutes, bankjes of grootschalige parkeervoorzieningen in het gebied aangelegd. Om ongewenste toegang met bijvoorbeeld quads tegen te gaan wordt het hele gebied uitgerasterd en voorzien van toegangspoorten. Bij de entrees komen overstapjes en klaphekjes om het gebied te betreden en van daaruit door de uiterwaarden te struinen. Om voldoende 'ommetjes' (ook vanuit de dorpen) te kunnen maken en de

bereikbaarheid van de Waal te borgen, zijn alle nevengeulen voorzien van oversteken. Op het grondgebied van Maasdriel is op een aantal locaties is een beperkt aantal parkeerplaatsen voorzien. Dit is gedaan om parkeren te faciliteren op toegangsplekken voor het gebied en om overlast door wildparkeren te vermijden. De uiterwaarden zijn momenteel ook reeds toegankelijk om te wandelen. Vanwege de aanpassingen in het gebied wordt geen verkeersaantrekkende werking voorzien.

2.3 Schade aan eigendommen

Een aantal insprekers geeft aan schade aan hun eigendommen te verwachten. In dit kader wordt benadrukt dat de herinrichtingsplannen enkel betrekking hebben op gronden die in eigendom zijn van de initiatiefnemers (Rijkswaterstaat, provincie Gelderland en Staatsbosbeheer). Bestaande landbouwpercelen van derden blijven hun functie behouden. Indien partijen van mening zijn dat zij als gevolg van de bestemmingsplanherziening in een planologisch nadeliger positie terecht komen, dan kan na onherroepelijk worden van het bestemmingsplan een onderbouwd verzoek tot planschadevergoeding worden ingediend bij het college van Burgemeester en Wethouders van West Maas en Waal waar de schade wordt geleden.

Planschade is de financiële schade die het gevolg is van een planologische maatregel. De schade die uit een planologische maatregel voortvloeit kan bestaan uit de waardevermindering van onroerende zaken, bijvoorbeeld als gevolg van de beperking van het woongenot of als gevolg van een belemmerde bereikbaarheid. De Wet ruimtelijke ordening (Wro) regelt in artikel 6.1 dat een belanghebbende onder bepaalde voorwaarden en beperkingen recht kan doen gelden op tegemoetkoming in de schade als gevolg van een planologische maatregel. Een planschadeverzoek moet binnen 5 jaar na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan worden ingediend. De schade wordt berekend op basis van een vergelijking tussen de oude en nieuwe planologische situatie. Schade die valt binnen het ‘normaal maatschappelijk risico’ komt niet voor vergoeding in aanmerking. Omdat het ontwerpbestemmingsplan vóór inwerkingtreding van de Omgevingswet in procedure wordt gebracht, blijft deze regeling ingevolge het overgangsrecht, ook na inwerkingtreding van toepassing.

Indien schade tijdens de uitvoering optreedt, kan men contact opnemen met de initiatiefnemers. De omgevingsmanager is hierbij het eerste aanspreekpunt. Contactgegevens worden bij de start van de uitvoering gecommuniceerd.

3. Vooroverlegreacties

Nr	Tekst uit inspraak	Reactie	Aanpassing Bestemmingsplan
Liander/Qirion B.V., gedateerd en ingekomen 8 september 2021	Vanuit Liander is aangegeven dat er geen opmerkingen zijn op het plan.	-	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
Gemeente West Betuwe, gedateerd en ingekomen 10 september 2021 (ambtelijke reactie)	Namens de gemeenten West Maas en Waal en Maasdriel afzonderlijk is de gemeente West Betuwe op de hoogte gesteld (toepassing artikel 3.1.1 Bro) van het ter inzage gaan van een tweetal voorontwerpbestemmingsplannen (voor elke gemeente één) voor de toekomstige herinrichting van een 15 kilometer lange buitendijkse zone aan de zuidoever van de Waal. Het gaat hierbij om de bestemmingsplannen Buitengebied herziening 2021, Uiterwaarden Wamel, Dreumel, Heerewaarden en Uiterwaarden Wamel, Dreumel, Heerewaarden De plannen staan ten dienste van de verbetering van de waterkwaliteit (KRW) en de versterking van de natuurwaarden, door onder meer de aanleg van nieuwe natuur in de vorm van meestromende nevengeulen. De plannen leveren een bijdrage aan een mooier, ecologisch waardevoller en recreatief interessanter (struinen e.d.) rivierengebied waar de gemeente West Betuwe ook onderdeel van uitmaakt. De gemeente West Betuwe ziet gelet op bovenstaande geen aanleiding tot het indienen van een formele vooroverlegreactie. De belangen van de gemeente West Betuwe worden niet geschaad, eerder is sprake van een gedeeld belang.	-	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
Provincie Gelderland, (algemeen directeur provincie Gelderland)	Vanuit de provincie Gelderland is aangegeven dat hun belangen goed meegewogen zijn in het plan. Het plan draagt sterk bij aan de door de provincie beoogde natuurversterking en hoogwaterveiligheid.	-	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Nr	Tekst uit inspraak	Reactie	Aanpassing Bestemmingsplan
gedateerd 12 oktober 2021, ingekomen 15 oktober 2021	Voor wat betreft de natuurversterking bevat het plan maatregelen ter versterking van het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en maatregelen waarmee uitvoering wordt gegeven aan het Beheerplan N2000 Rijntakken voor de drie deelgebieden: Wamelse uiterwaard, Dreumelse uiterwaard en Heerewaardense uiterwaard. Het betreft in belangrijke mate maatregelen voor het verbeteren van het leefgebied van de kamsalamander, de realisatie van zachthout- en hardhoutboskernen en de realisatie van vochtige graslanden.		
Waterschap Rivierenland, gedateerd en ingekomen 19 oktober 2021 (ambtelijk)	Het waterschap Rivierenland maakt de volgende opmerkingen: **Ten aanzien van de verbeelding:** Op de verbeelding ontbreken de A-watergangen zoals deze in de legger zijn weergegeven. Voor zover zij gelegen zijn in het plangebied moeten deze als zodanig worden bestemd. 	De A-watergangen worden conform de legger opgenomen op de verbeelding.	De inspraakreactie leidt tot een aanpassing van de verbeelding van het bestemmingsplan.
	De zomerkaden binnen het plangebied hebben een functie aanduiding gekregen ipv een dubbelbestemming. Bij een zomerkade (die vergelijkbaar is met een primaire waterkering) is een dubbelbestemming op zijn plek zoals ook bij de primaire waterkering. Ook hier is sprake van een kernzone en een beschermingszone (vrijwaringszone)	Dit wordt aangepast op de verbeelding.	De inspraakreactie leidt tot een aanpassing van de verbeelding van het bestemmingsplan.

Nr	Tekst uit inspraak	Reactie	Aanpassing Bestemmingsplan
	Waterbergingsgebied (Heerwaarden). Onduidelijk is of de beoogde locatie van het waterbergingsgebied (6000m3) ook binnen het daar geldende bestemmingplan past. Indien dit het geval is graag opnemen in de toelichting anders dient in dit bestemmingsplan de wijziging/aanpassing hiervan te worden meegenomen.	Het perceel waarop waterberging plaatsvindt wordt toegevoegd aan het ontwerp bestemmingsplan van de gemeente Maasdriel. Dit valt buiten het werkingsgebied van de gemeente West Maas en Waal	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan voor het deel West Maas en Waal.
	Ten aanzien van de toelichting paragraaf water (paragraaf 4.3 pagina 65): Hier wordt ingegaan op een aantal aspecten zoals de eis “grondwaterneutraal”. Duidelijk wordt dat dit uitgangspunt niet gehaald gaat worden maar dat de effecten binnen de bandbreedte blijven zoals het waterschap die hanteert. Maar ook dat de gemeenten daar een strakkere eis hanteert. Hebben de bevoegde gezagen ingestemd met de eindresultaten van de diverse onderzoeken?	Vanuit de gemeente is geëist dat er ook voor eventuele situaties van langdurig zeer hoogwater een voorziening moet zijn die het dan eventuele optredende kwelwater opvangt. Deze is gevonden. Binnendijks in Maasdriel wordt hiervoor een	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan voor het deel West Maas en Waal.

Nr	Tekst uit inspraak	Reactie	Aanpassing Bestemmingsplan
	Vervolgens wordt aangegeven dat er toch effecten zijn (binnen de bandbreedte van WSRL) en de effecten worden gecompenseerd door de aanleg van waterberging binnendijks. - Het wordt niet duidelijk of de gemeente hiermee heeft ingestemd. - Van de aangegeven locatie van de waterbergingsgebied (Heerwaarden) is onduidelijk of deze gerealiseerd kan worden qua grondpositie of qua bestemmingsplan of dat dit is meegenomen in het bestemmingsplan van de gemeente Maasdriel. - Moet niet worden aangegeven dat hiervoor ook het bestaande watersysteem lokaal moet worden aangepast. - Er is ons inziens ook een inspanningsverplichting om de xxxxm3 waterberging te realiseren, wenselijk om aan te geven dat dat haalbaar is (zie ook opmerking bij de verbeelding).	voorziening gemaakt. Deze oplossing wordt toegevoegd aan het bestemmingsplan van de gemeente Maasdriel.	
Gasunie, gedateerd en ingekomen 19 oktober 2021	Binnen het plangebied liggen twee gastransportleidingen die bij Gasunie in beheer zijn. Gasunie heeft onderstaande opmerkingen op de planregels: • In artikel 7 Leiding-Gas ontbreekt de voorrangsbepaling. Wij verzoeken u de volgende tekst toe te voegen: *x.x Voorrangsbepaling* *De regels van deze dubbelbestemming gelden primair ten opzichte van de regels van iedere andere bestemming, waarmee deze dubbelbestemming samenvalt.* • Het onderdeel met specifieke gebruiksregels ontbreekt. Wij verzoeken u de onderstaande tekst toe te voegen: *x.x Specifieke gebruiksregels* *Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:* - *het opslaan van goederen, met uitzondering het opslaan van goederen t.b.v. van inspectie en onderhoud van de gastransportleiding.*	De planregels worden op verzoek van de Gasunie aangepast.	De reactie leidt tot een aanpassing van de regels van het bestemmingsplan.

Nr	Tekst uit inspraak	Reactie	Aanpassing Bestemmingsplan
	- *het wijzigen van het gebruik van bestaande gebouwen, indien daardoor een kwetsbaar object wordt toegelaten.* • In onderdeel 7.3.c is sprake van 'onevenredige aantasting van de belangen van Gasunie'. Wij verzoeken u het woord 'onevenredig' uit de tekst te verwijderen aangezien Gasunie geen concessies doet wat de veiligheid van onze leidingen betreft. • In onderdeel 7.3.d. ontbreekt het woord 'schriftelijk'; wilt u toevoegen dat er schriftelijk advies dient te worden aangevraagd? U kunt ook gebruik maken van het meegezonden standaard artikel Leiding Gas en deze integraal overnemen, wat altijd onze voorkeur heeft.		

4. Inspraakreacties

Reacties

Nr	Tekst uit inspraak	Reactie	Aanpassing bestemmingsplan
Inspreker 1 1.1	Inspreker geeft aan dat in Wamel op haar eigendom een zomerkade ligt. Als er straks een nevengeul langs komt te liggen is volgens inspreker de kans zeer groot dat door de verandering van de stroomlijn van het water onze kade zal verzakken of afkalven door uitspoeling. Bij de aangelegde nevengeul in Wamel is nu al een groot gedeelte van de uiterwaarden afgekalfd. Inspreker geeft aan dat haar geleerd is dat de zomerkades een primaire waterkering zijn ter bescherming van de dijken en landbouwgebieden die erachter liggen.	Ter plaatse blijft de functie van de kering bestaan. Daarmee dient ook de functionaliteit van de kade gewaarborgd te blijven. Als onderdeel van de planvorming is onderzoek uitgevoerd naar de stroomsnelheid in de geulen. Deze zijn beperkt. De geul Wamel wordt ter plaatse tevens voorzien van een kleilaag waardoor de kans op erosie wordt tegengegaan. Er zijn	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Nr	Tekst uit inspraak	Reactie	Aanpassing bestemmingsplan
		erosielimietlijnen gedefinieerd tot waar erosie mag plaatsvinden. Deze worden door de initiatiefnemer gemonitord. Hiermee wordt geborgd dat eigendommen van derden niet worden geschaad. Daar waar er in het vigerend planologisch regime geen beschermingsregeling is opgenomen, is dat in het voorliggende bestemmingsplan wel. Aantasting van de zomerdijk door de nevengeul wordt voorkomen via beheer en onderhoud van de nevengeul en monitoring erosielimietlijnen.	
1.2	De kade die een verbinding vormt tussen Wamel en Dreumel wordt thans frequent bewandeld door toeristen en dorpsgenoten. Door dit plan vreest inspreker dat dit aantal dusdanig zal toenemen dat inspreker er nog meer overlast van gaat ondervinden.	Zoals in paragraaf 2.2 is toegelicht, is het plan gericht op natuurontwikkeling. Extensieve recreatie (struinen) wordt wel toegestaan, maar niet gestimuleerd. Het doel van de planwijziging is het realiseren van een natuurgebied dat qua natuurdoelen beter past bij de dynamiek van de rivier en de gewenste ecologische waterkwaliteit in de uiterwaarden. Er zijn geen recreatieve voorzieningen in het plan opgenomen. De toegankelijkheid van de kade verandert niet door het plan.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
1.3	Inspreker geeft aan dat dit natuurplan zal leiden tot waardevermindering van haar gronden, terwijl zij met de landinrichting die in 2012 afgesloten is en waarbij ze vanuit binnendijkse gronden naar de uiterwaarden gelegd zijn (gronden 8,30 hectare) die ze tegen de hoofdprijs hebben moeten kopen. Ook toen zaten alle betrokken partijen aan tafel en hebben zij ermee ingestemd dat eigendom van inspreker de landbouwfunctie zou behouden.	Eigendommen van inspreker behoren niet tot plangebied dat wordt heringericht. Alleen aangekochte percelen worden door de initiatiefnemers heringericht. De bestaande (naastliggende) landbouwpercelen blijven hun functie behouden. Als inspreker van mening is dat sprake is van planschade door de bestemmingswijziging via dit plan, kan daarvoor na onherroepelijk worden van het bestemmingsplan	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Nr	Tekst uit inspraak	Reactie	Aanpassing bestemmingsplan
		een onderbouwd verzoek ingediend worden bij de gemeente (zie ook paragraaf 2.3).	
1.4	Het onderhoud van de kade is altijd de taak van het polderdistrict geweest. Door dit plan schijnt men dat nu ook ineens vergeten te zijn, iets wat inspreker deze zomer aan den lijve heeft ondervonden.	De in het gebied aanwezige zomerkade is in beheer bij Waterschap Rivierenland. Wanneer inspreker schade aan deze zomerkade constateert, kan inspreker dit melden bij Waterschap Rivierenland. In het huidige planologisch regime is geen beschermingsregeling opgenomen. In het voorliggend bestemmingsplan is wel in een regeling voor de beschermingszone voorzien.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
1.5	Ook inspreker geeft aan te houden van de natuur en begrijpt dat er oplossingen moeten komen in geval van hoog water maar dat neemt echter niet weg dat de lasten van dit project volgens de inspreker worden afgewenteld op diegenen die hun brood op deze gronden verdienen.	Onduidelijk is welke lasten worden afgewenteld. Dit project heeft geen hoogwaterdoelstelling en heeft geen invloed op de maatgevende hoogwaterstanden in de uiterwaarden. Het plan wordt gerealiseerd op gronden die in eigendom zijn van de initiatiefnemers.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
Inspreker 2 2.1	De vrijwilligers van de zwerfafvalbrigade zijn actief in het uiterwaarden gebied van Wamel. Zij verzamelen het zwerfafval het hele jaar door en het maakt dan niet uit of dat komt van het hoge water of van recreanten die rommel achterlaten in dat gebied. Een terugkerend probleem hierbij is om het verzamelde afval afgevoerd te krijgen. Inspreker zou graag zien dat hierover duidelijke en praktische afspraken gemaakt worden.	Deze vraag valt buiten de scope van het bestemmingsplan. Reactie is doorgestuurd naar Staatsbosbeheer die hierover contact heeft met inspreker.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
Inspreker 3 3.1	Inspreker ziet geen fietspad in het ontwerp. Dat zou volgens inspreker van extra toegevoegde waarde zijn. Kijk hoe iedereen geniet van het fietspad langs de Maas in Alphen.	Er is bewust voor gekozen om geen recreatieve voorzieningen zoals fietspaden, in het gebied te maken. Struinen door het gebied blijft mogelijk, maar recreatie wordt niet gestimuleerd en mag de natuur niet schaden. Fietsen kan over de winterdijk met uitzicht over de uiterwaarden.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Nr	Tekst uit inspraak	Reactie	Aanpassing bestemmingsplan
3.2	Een uitkijktoren of vogeluitkijkpost is voor inspreker een bijzonder welkome toevoeging.	Dit is tijdens het planproces door de initiatiefnemers onderzocht als meekoppelkans en hier is nader overleg over gevoerd met de omgeving. Hierbij is zowel gekeken naar de initiële investering als de beheerkosten en beheerverantwoordelijkheid. Hier bleek geen bereidheid voor te bestaan en geen beschikbare financiële middelen voor aanwezig, waarna initiatiefnemers hebben besloten deze meekoppelkans niet in het project te betrekken	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
3.3	Bankjes of vast verankerde boomstammen. Inspreker realiseert dat het devies 'ruimte voor de rivier' er moet zijn, maar er zijn al zoveel bomen gekapt en weggehaald dat langs het fietspad wel een rustpunt gemaakt kan worden.	Bestaande banken en het fietspad aan de winterdijk blijven gehandhaafd. Binnen het plangebied zijn geen fietspaden, bankjes of andere recreatieve voorzieningen voorzien.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
3.4	Inspreker vraagt aandacht voor de mogelijkheid om van de uiterwaarden over de geul ter hoogte van de Dreumelse scheepswerf weer naar de dijk te kunnen komen.	Dit deel van de uiterwaard is nu ook al minder toegankelijk. In de planvorming is niet voorzien om hier een extra oversteek te maken, onder andere vanwege de grondeigendomsposities.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
3.5	Inspreker vraagt aandacht voor de toegangsmogelijkheden tot recreatie, zoals de natuur ontdekken, vissen of zandkastelen bouwen.	Het plangebied wordt uitgerasterd, maar blijft via toegangspoorten toegankelijk. De bestaande vislocaties blijven behouden en toegankelijk. Bestaande visrechten worden gerespecteerd maar er is met de initiatiefnemers afgesproken dat er geen nieuwe visrechten worden uitgegeven.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
3.6	Inspreker vraagt aandacht voor gangbare struinpaden. Paden die onderhouden worden en niet overwoekerd worden door de wilde bramen, brandnetels of kaardenbollen. Kijk naar Bato's Erf. Dat heeft	Struinpaden worden niet onderhouden of uitgemaaid. Struinroutes ontstaan door het belopen door vee of mens. De mate waarin	De reactie leidt niet tot aanpassing van

Nr	Tekst uit inspraak	Reactie	Aanpassing bestemmingsplan
	een fortuin gekost om het zo in te richten. Niet te vergeten wat die onverklaarbare kunst, de X blokken, gekost hebben. Maar nu na jaren kan men op Bato's Erf niet meer fatsoenlijk een rondje lopen. Alles is overwoekerd door wilde bramen en dergelijke. Laat dat a.u.b. niet gebeuren met onze mooie uiterwaarden.	gebiedsdelen belopen worden, zal variëren. Dit bevordert de diversiteit voor de natuur en zorgt voor afwisseling in begroeiing. Goed betreden gebiedsdelen worden dan afgewisseld met minder begaanbare delen. Met het beheer wordt jaarlijks beoordeeld of de begroeiing op specifieke plaatsen toelaatbaar is (vaak ten behoeve van de doorstroombaarheid van het gebied). Periodiek vinden dan ingrepen plaats zoals het weghalen van begroeiing.	het bestemmingsplan.
3.7	Inspreker wil graag kinderen het bewonderen en verwonderen van de natuur bij brengen. Op een speelse educatieve wijze leert ze kinderen respect voor de natuur te hebben en wil de kans krijgen te doen waar ze goed in zijn. Dit houdt wel in dat ze de toegang tot onze uiterwaarden met al zijn facetten willen behouden.	De uiterwaarden blijven toegankelijk. Het hele gebied is vrij betreedbaar en overal kan gestruind worden. Bij de ingangen van het gebied worden gedragsregels aangegeven. Deze belemmeren naar de mening van de gemeente het opdoen van natuurervaringen en -educatie niet. Ook de boswachter van SBB kan hiervoor gevraagd en ingezet worden. Eventuele specifieke activiteiten in dit gebied dienen te worden afgestemd met de beheerders (Staatsbosbeheer/Rijkwaterstaat).	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
Inspreker 4 4.1	Inspreker wil graag dat de gemeente de mogelijkheid bekijkt om de zomerdijk rond de Vonkerplas in te richten als een verhard fiets- en wandelpad.	Zie 3.1	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
4.2	Verder heeft inspreker bezwaar tegen de stroomgeul die ontstaat achter de Vonkerplas (en stroomt naar de haven van Seepers). Deze is nu te ondiep waardoor elk jaar duizenden vissen daar sterven doordat ze niet meer weg kunnen zwemmen bij laagwater. Graag zou ze willen zien dat deze geul (ook bij laagwater) een minimale diepte krijgt van een halve meter, zodat de vis kan overleven en niet elk jaar daar vast loopt en sterft.	Op deze locatie komt een nagenoeg permanent meestromende nevengeul. De huidige geul wordt bovendien op verschillende locaties wel degelijk verdiept, zodat er ook bij laagwater voldoende diep water overblijft en er geen vissterfte meer optreedt. Hiermee wordt de bestaande situatie	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Nr	Tekst uit inspraak	Reactie	Aanpassing bestemmingsplan
	Dat de geul niet verdiept mag/kan worden is volgens inspreker een misvatting, want de geul ligt ver genoeg gelegen van de dijk af. Zodra er niets gedaan wordt, zal dat ten kosten gaan van de vispopulatie welke aanwezig is in het water. Bij verdieping van ongeveer een tot anderhalve meter, met aan het eind bij de haven van Seepers een sluis of een drempel kan veel dierenleed voorkomen worden.	verbeterd en wordt geen vissterfte meer voorzien tijdens laagwater.	
Inspreker 5 5.1	Inspreker geeft aan bezwaren te hebben tegen het vasthouden van water in overstromingsvlaktes, t.w. het terugkeren van tropische ziekten als malaria en knokkelkoorts. - In het plan staat letterlijk dat er overstromingsvlaktes worden aangelegd waarin het water langer blijft staan na een periode van hoogwater. - Overstromingsvlaktes aanleggen, ruimte voor het water, is prima, maar het creëren van waterbassins waarin het water langer blijft staan is dat niet. - Waterbassins zijn een gevaar voor de volksgezondheid - Waterbassins in combinatie met de temperatuursverandering die al langere tijd plaatsvindt, de warmere zomers zoals we die in de aflopen jaren hebben gehad, vormen een groot gevaar voor het terugkeren van tropische ziekten als malaria en knokkelkoorts omdat muggen in stilstaand water een ideale broedplaats vinden voor hun eitjes en dit in combinatie met de hogere temperaturen zal leiden tot terugkeer van malaria en knokkelkoorts. Ziekten die ernstige schade toebrengen aan de gezondheid van mensen. - Door het aanleggen van waterbassins komen er meer muggen die deze virussen bij zich dragen en overdragen op mensen.	Naar aanleiding van dit bezwaar is advies ingewonnen bij Wageningen University & Research (WUR, prof. [redacted]). Het hiervoor opgestelde adviesdocument ‘Stekende insecten in Waaluiterwaarden – Natuurontwikkelingsgebied Wamel, Dreumel en Heerewaarden’ wordt toegevoegd als bijlage bij de toelichting op het (ontwerp) bestemmingsplan en is onderstaand samengevat. Voor meer informatie over de opgestelde risico-analyse wordt verwezen naar het betreffende rapport. De inspreker verzoekt geen stilstaand water of moerassen te creëren om te vermijden dat ziektes die overgedragen worden door stekende insecten kunnen optreden. Deze vraag kan opgesplitst worden in twee onderdelen: 1. Wordt een toename aan stekende insecten verwacht? 2. Wat is het risico op het terugkeren van tropische ziekten?	De reactie leidt tot aanpassing van de toelichting van het bestemmingsplan (samenvatting en bijlage toevoegen).

Nr	Tekst uit inspraak	Reactie	Aanpassing bestemmingsplan
	- Geulen ter bevordering van de biodiversiteit is goed maar geen waterbassins, het water moet blijven stromen. Water vasthouden is goed, maar dan wel in de grond en niet boven de grond. - Geen stilstaand water en geen moerassen, het is geen vraag of voornoemde ziektes terugkeren, het is een zekerheid. Daarom verzoekt inspreker vriendelijk doch dringend het plan aan te passen in die zin dat er alleen overstromingsvlaktes worden aangelegd waar ruimte voor het water wordt gegeven om tijdelijk het hoge water op te vangen, maar niet om voor langere tijd het water vast te houden.	<u>Wordt een toename aan stekende insecten verwacht</u>? Onderzocht is of door de voorgenomen herinrichting een leefomgeving ontstaat waar stekende insecten goed gedijen hetgeen kan resulteren in een toename in aantallen en overlast. Voor deze stekende insecten zijn habitats met langdurig tijdelijk ondiep oppervlaktewater interessant, zoals bijvoorbeeld poeltjes tussen ruigtes of droogvallende rabatten in moerasbossen. Uit onderzoek blijkt dat de voor deze insecten interessante habitattypen in de huidige situatie in de uiterwaarden van Wamel, Dreumel en Heerewaarden reeds veelvuldig aanwezig zijn. Door de voorgenomen ingrepen is er slechts een geringe toename in oppervlakte van habitattypen die een risico zouden kunnen vormen voor de ontwikkeling van stekende insecten. Hierdoor verandert er weinig ten opzichte van de huidige situatie. De mogelijke toename van overlast van stekende insecten wordt niet significant geacht. <u>Overdracht van ziekten</u> Bloedzuigende of -stekende insecten kunnen ziektekiemen zoals virussen, bacteriën, protozoa en nematoden, overdragen. Welke ziekten worden overgedragen hangt af van de soort steekmug of knut en ziektekiem. Niet iedere soort kan elke ziekte overdragen, integendeel, dat is redelijk beperkt. Alleen steekmuggen die besmet zijn	

Nr	Tekst uit inspraak	Reactie	Aanpassing bestemmingsplan
		geraakt en ziektekiemen dragen, kunnen mensen ziek maken. De kans dat steekmuggen in Nederland ziekteverwekkers overdragen op mensen is echter zeer klein. Omdat in Nederland geen knokkelkoorts (dengue), Chikungunya en Zika voorkomt, kunnen de steekmuggen deze ziekten ook niet overdragen op de mens. De overdracht kan namelijk alleen plaats vinden door uitheemse steekmugsoorten en deze soorten bewonen ook geen habitats in het overstromingsgebied. Het West Nijl virus wordt overgedragen door huissteekmuggen en is sinds 2020 enkele malen in Nederland aangetroffen. Deze situatie wordt in Nederland gemonitord en huissteekmuggen komen vooral rondom bewoning voor. <u>Malaria</u> Malaria wordt wel regelmatig in Nederland als ziekte gediagnosticeerd maar het gaat dan om mensen die de ziekte in (sub)tropen hebben opgelopen. De kans op vestiging en overdracht in Nederland is hoogst onwaarschijnlijk. De redenen hiervoor zijn een lage dichtheid van de soort die Europese malaria overdraagt, Anophelus maculipennis s.l. (atroparvus) (vooral voldoende hoge dichtheden in het najaar), het gebrek aan geschikte brakke wateren en de afwezigheid van geschikte winterrustplaatsen (donkere, vochtige schuilplaatsen in bijvoorbeeld stallen) voor de volwassen vrouwtjes. Momenteel zijn deze condities niet gewijzigd en ook	

Nr	Tekst uit inspraak	Reactie	Aanpassing bestemmingsplan
		vernattingsprojecten zullen dit niet veranderen. Om malaria in stand te houden moeten er behalve voldoende hoeveelheden geïnfecteerde malariamuggen ook voldoende malariapatiënten aanwezig zijn. Van het laatste is, gezien de staat van de medische zorg in Nederland, nu en in de toekomst geen sprake. De andere malaria overdragende soort is Anophelus plumbeus maar die soort ontwikkelt alleen in oude gierkelders, mestsilo's en vergelijkbaar organisch zwaar belaste habitats.	
Inspreker 6 6.1	In de plannen voor de UWDH ontbreekt een losloopgebied voor de honden. Het gebied wordt nu wel als losloopgebied gebruikt. Al 25 jaar. Inspreker geeft aan dat het wenselijk is dat er een formeel losloopgebied wordt aangewezen. In de gehele gemeente West Maas en Waal ontbreekt dit, terwijl er wel behoefte aan is.	Staatsbosbeheer en Rijkwaterstaat hebben aangegeven dat honden in het gebied welkom zijn, maar ze wel aangelijnd moeten zijn. Dit is nu ook al het geval. Dit om verstoring van de natuur te voorkomen en omdat er grote grazers zijn, zoals runderen en paarden. Hier speelt ook de veiligheid voor mens en dier.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
6.2	In de plannen voor de UWDH ontbreekt een duidelijk aangewezen parkeergelegenheid. Inspreker geeft aan dat in de bestaande situatie al sprake is van parkeeroverlast bij het Romeinse pad. Er is in de bestaande situatie sprake van parkeerproblemen. Agrarische ondernemers hebben daar hinder van. Deze problemen zullen volgens inspreker erger worden door realisatie van de plannen.	Op deze locatie zijn bij de gemeente geen klachten over parkeeroverlast bekend. Op het grondgebied van West Maas en Waal worden geen extra parkeervoorzieningen noodzakelijk geacht, mede vanwege de nabijheid van de kernen Wamel en Dreumel ten opzichte van de uiterwaarden. Op het grondgebied van de gemeente Maasdriel daarentegen wordt bij de entrees van het plangebied op een aantal plekken wel extra parkeergelegenheid gecreëerd om daarmee bestaande knelpunten op te lossen.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Nr	Tekst uit inspraak	Reactie	Aanpassing bestemmingsplan
6.3	Bestaand wild in het gebied zal volgens inspreker verdwijnen door de aanleg van de nieuwe natuur in het gebied (o.a. bevers, maar ook andere dieren).	Tijdens de uitvoeringsfase kan tijdelijk hinder of verstoring ontstaan. Zoals in de natuurtoets is aangegeven, kunnen door maatwerk te leveren tijdens de uitvoering, negatieve effecten op veel van de voorkomende beschermde soorten binnen de uiterwaarden voorkomen worden. Hiervoor zal een gedetailleerd mitigatie- en/of compensatieplan opgesteld worden, dat vervolgens wordt samengevat in een ecologisch werkprotocol. De werkzaamheden worden onder begeleiding van een ecoloog uitgevoerd. Nadat de aanlegfase is afgerond zal op basis van het nieuwe inrichtingsplan een nieuw ecologisch evenwicht ontstaan. De biodiversiteit in het gebied zal naar verwachting toenemen.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
6.4	Het gebied tussen de Veerweg en de Hul is al ingericht als natuur. Inspreker vraagt waarom het noodzakelijk is om nieuwe natuur te maken?	Initiatiefnemers streven naar meer gevarieerde natuur en een betere ecologische waterkwaliteit voor de rivieren. Het gebied tussen de Veerweg en De Hul was tot voor kort in agrarisch gebruik. Middels natuurbeheer (geen mest en geen pesticiden en extensieve begrazing door vee en evt. maaien) zal een andere vegetatie ontstaan gericht op stroomdalgraslandvegetaties. Daarnaast wordt een meestromende nevengeul in het kader van de KRW toegevoegd en er wordt ooibos ontwikkeld in het driehoekig perceel aan de Dorpsstraat. In de toelichting van het bestemmingsplan en het MER is beschreven welke doelen en aanleidingen er voor dit project zijn geformuleerd. Tevens is	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Nr	Tekst uit inspraak	Reactie	Aanpassing bestemmingsplan
		beschreven op welke wijze hier invulling aan wordt gegeven.	
6.5	Inspreker vraagt of actieve begrazing wel mogelijk is in de smalle zone tussen de Waal en de zomerdijk. Deze zone kalft steeds verder af.	Staatsbosbeheer (de terreinbeheerder) geeft aan dat dat zeker mogelijk is. Er is nog voldoende ruimte voor begrazing van de oeverwallen en het achterliggende gebied van de stroomdalgraslanden.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
Inspreker 7 7.1	Samengevat hebben de insprekers volgende opmerkingen: De insprekers baten een vakantieaccomodatie met overnachtingsmogelijkheden uit in de Dreumelse uiterwaard en maken zich ernstig zorgen over overlast tijdens de uitvoering. Overlast leidt tot negatieve recensies wat schade toebrengt aan hun bedrijf hetgeen lange tijd doorwerkt (‘negatieve recensies kom je nooit meer vanaf’). Tijdens de informatiebijeenkomst is aangegeven dat wanneer een bedrijf aantoonbare schade lijdt dit vergoed wordt. - Insprekers willen voordat de werkzaamheden aanvangen exact weten hoe hiermee wordt omgegaan. - Ze doen alvast een voorstel om mogelijke negatieve reacties zoveel mogelijk uit te sluiten: door het ophangen van banners bij hun accommodatie waarop te zien is hoe het gebied eruit komt te zien en het beschikbaar stellen van duidelijke flyers zodat de gasten verteld kan worden hoe mooi het gebied wordt. - Insprekers verzoeken om in het hoogseizoen (1 april tot 1 oktober) niet aan weerszijden van de Vonkerplas te werken, maar dat dit gebeurt in een aaneengesloten periode van 1 oktober t/m 30 maart en dat het gelijk afgemaakt wordt. - Insprekers verzoeken om een aanlegplaats voor schepen zover mogelijk van hun perceel vandaan te maken (niet achter de Vonkerplas)	De reactie van inspreker ziet vooral toe op de uitvoering van het werk. In overleg met de initiatiefnemers (Rijkswaterstaat, provincie Gelderland en Staatsbosbeheer) is afgesproken dat de aannemer voordat het werk in uitvoering wordt gebracht, nadere afspraken maakt met inspreker Dit wordt contractueel vastgelegd. Daarin worden ook eisen opgenomen ten aanzien van bijvoorbeeld werktijden en rijroutes. Schade zal zoveel mogelijk beperkt worden. Voor schadeafhandeling zijn specifieke regelingen (zie ook paragraaf 2.3 van deze nota).	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Nr	Tekst uit inspraak	Reactie	Aanpassing bestemmingsplan
	- Insprekers willen voorkomen dat er vrachtwagens e.d. op het Buskuspad gaan rijden		
Inspreker 8 8.1	Samengevat hebben de insprekers de volgende opmerkingen: Insprekers geven aan dat ze reeds verschillende jaren betrokken zijn geweest bij de planontwikkeling UWDH en dat ze het proces als onnodig frustrerend ervaren hebben. Ook geven ze aan dat de inhoud van het plan op veel punten benedenmaats is. - Tussen inspreker en het projectteam zat “steeds een ‘prop’ omgevings-en procesmanagers die de inhoud vervormden in eigen richting” - Inspreker is niet in de gelegenheid gesteld de commissie MER te spreken.	- Inspreker is betrokken door aan de voorkant deel uit te maken van de klankbordgroep en diverse ontwerpateliers. Bij deze bijeenkomsten waren eveneens de inhoudelijk leden van het projectteam en ambtelijke vertegenwoordigers van de gemeente aanwezig. Alle input is afgewogen, maar niet alle belangen en wensen kunnen gehonoreerd worden. - De Commissie MER moet het MER nog toetsen. In de NRD-fase heeft commissie een richtlijnenadvies uitgebracht. De ingebrachte inspraakreacties op de NRD zijn ook naar de commissie gezonden.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
	Insprekers denken inmiddels dat het huidige plan minder goed is dan de bestaande situatie. Het plangebied UWDH is op het traject Wamel-Dreumel feitelijk, concreet in beheer, als natuur. De vraag is dan: wordt de nieuwe natuur beter dan de bestaande natuur? Deze vraag is naar het idee van de inspreker **op gebiedsniveau** niet afdoende beantwoord. Meestromende nevengeulen zijn op een hoger schaalniveau misschien waardevol maar het is niet duidelijk ten koste van welke natuur dit op gebiedsniveau zal zijn. Insprekers geven aan op zich tevreden te zijn dat de uiterwaarden bij Wamel en Dreumel niet helemaal vergraven worden zoals bij Druten. Ze zien het daar gerealiseerde natuurbeeld als ideologisch gestuurd natuurtuinieren dat overal dezelfde natuur oplevert. Maar op een bepaalde manier speelt dit punt ook bij ons: hoe weten we dat dit plan voor ons gebied beter is dan de bestaande situatie? En is er niet een beter alternatief te bedenken?	Het plan voorziet in een functieverandering van agrarisch gebruik naar natuur. Het areaal natuur zal toenemen, waardoor een groter aaneengesloten natuurgebied wordt gerealiseerd (robuuster op gebiedsniveau) met een hogere biodiversiteit. De ligging van de geulen loopt deels door percelen die thans in agrarisch gebruik zijn, waardoor extra natuur ontstaat en de waterkwaliteit verbetert. De grotere biodiversiteit en meer natuurlijke natuurinrichting zijn zeer uitgebreid onderbouwd in de diverse documenten die bij het plan gevoegd zijn.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Nr	Tekst uit inspraak	Reactie	Aanpassing bestemmingsplan
		Het beheer is gericht op de verdere ontwikkeling van natuur.	
8.2	Insprekers geven aan dat voor de Vonkerplas op hun initiatief een brede groep ecologen bijeengekomen is om te zoeken naar een methodiek om te bepalen hoe je een 'ecologische meerwaarde' van een plan kunt vaststellen. Dat bleek niet eenvoudig te zijn. Voor het UWDH gebied heeft deze discussie niet plaatsgevonden. Omdat er geen goede 0-meting van de natuur heeft plaatsgevonden in het UWDH gebied, en de autonome ontwikkeling niet scherp is doordacht en gewaardeerd, is deze hele ontwikkeling voor natuur zoals-ie nu in het plan zit, op gebiedsniveau een grote gok.	In het kader van de planvorming is uitgebreid onderzocht welke omstandigheden nodig zijn om de natuur in het gebied te laten herstellen. Onder andere is gekozen om meestromende nevengeulen aan te leggen in plaats van eenzijdig aangetakte strangen. In het natuuronderzoek zijn de bestaande natuurwaarden voor wat betreft het MER en bestemmingsplan voldoende in beeld gebracht. Via de programma's NURG-GNN-N2000 zijn de ecologische doelen die voorgestaan worden verder in maatregelen uitgewerkt. Het klopt dat, na realisatie, de natuur verder haar werk moet doen. De rivierdynamiek zal van grote invloed zijn op de verdere natuurontwikkeling in het gebied en de doelen zijn daar verder ook op afgestemd.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
8.3	Insprekers vragen aan de gemeente of voor UWDH het stappenplan grootschalig grondverzet wel goed gevolgd is omdat de meerwaarde voor natuur op gebiedsniveau niet is aangetoond.	De gemeente West Maas en Waal heeft met het in procedure nemen van het VOBP tevens geconcludeerd dat het stappenplan zorgvuldig en juist doorlopen is. Door de initiatiefnemers afdoende aangetoond dat de werkzaamheden in het kader van dit project leiden tot meerwaarden voor de natuur op gebiedsniveau.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
8.4	Inspreker wijst op de gevolgde planmethodiek, met tevredenheid bestuurlijk ondersteund en leest dat er vanaf de eerste schets vanuit een en dezelfde hoofdopzet is gewerkt. Meer dan 5 jaar geleden kreeg de inspreker al eens een schets voorgelegd met de huidige hoofdopzet. Inspreker geeft aan deze planmethodiek als beknellend te hebben ervaren en ziet dat het tot een problematisch plan leidt.	De planvorming is door de initiatiefnemers en het bevoegd gezag gezamenlijk uitgewerkt en overeengekomen. Het in een aantal stappen doorontwikkelen van een ontwerp zal uiteindelijk leiden tot een beter plan dan het uitwerken van	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Nr	Tekst uit inspraak	Reactie	Aanpassing bestemmingsplan
	Inspreker geeft aan dat ondanks de vele beleidsdoelen vooral de KRW taakstelling dominant is en dat ook nog eens in één oplossing wordt vertaald: een meestromende nevengeul.	een aantal alternatieven om er daar een uit te kiezen. Deze aanpak is onder andere beschreven in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau die voor eenieder ter visie heeft gelegen. Ook de Commissie voor de milieueffectrapportage heeft deze beoordeeld en met deze aanpak ingestemd. Zoals reeds omschreven is vanuit de doelstellingen (GNN, NURG en KRW) gewerkt om een integraal inrichtingsplan op te stellen waarbij landschappelijke, ecologische en rivierkundige plannen zijn afgewogen. De ingrepen voor de KRW zijn door een breed spectrum aan ecologen vanuit diverse instanties (RWS, SBB, PGL) evenals vanuit de marktpartij (Kragten, Stroming waaronder ook een aantal zelfstandig ecologen) tegen het licht gehouden. Zo zijn er nieuwe inzichten verkregen over het functioneren van eenzijdig aangetakte strangen en meestromende nevengeulen. Deze hebben geleid tot planaanpassingen. De invulling van de GNN en NURG doelstelling zijn in samenhang met de KRW doelen bekeken en uitgewerkt in elementen als poelen (Kamsalamander) en de ontwikkeling van ooibossen. Daarnaast zal het te voeren beheer sturend zijn in de verdere ontwikkeling van het gebied.	
8.5	Inspreker geeft aan dat het plan het wandelen langs de rivier moet stimuleren niet onmogelijk maken. Daarom moeten er volgens inspreker veel meer bruggen komen zodat de wandelroutes op orde	In dit plan is voorzien in de realisatie van bruggen, poorten, oversteekplaatsen e.d. om het gebied toegankelijk te houden voor struinen. Alle geulen	De reactie leidt niet tot aanpassing van

Nr	Tekst uit inspraak	Reactie	Aanpassing bestemmingsplan
	blijven. Zoals het plan nu is kunnen bewoners en bezoekers straks nauwelijks nog bij de Waal komen. Vanaf de allereerste bijeenkomst is dit het belangrijkste punt geweest. Iedere nevengeul moet bij het instroompunt, het uitstroompunt én halverwege over te steken zijn. Dit plan annexeert de uiterwaarden bijna geheel voor natuur. Inspreker ziet dezelfde opzet als bij Druten waar mensen, door de slechte oversteekbaarheid, nauwelijks nog in de uiterwaarden gaan wandelen. Wamel en Dreumel liggen aan de rivier, dat is hun kracht. Dit plan snijdt de dorpen af van hun kracht.	zijn op meerdere plaatsen oversteekbaar. Het plan voorziet in een toegankelijkheid voor inwoners uit de dorpen zodat een ommetje kan worden gemaakt. De bekende rondjes vanuit de dorpen zijn instandgehouden. Middels de voorzieningen zoals nu in het plan opgenomen, is toegankelijkheid van De Waal afdoende geborgd.	het bestemmingsplan.
8.6	1.Inspreker geeft aan geen voorstander te zijn van het realiseren van een meestromende nevengeul langs de Vonkerplas. De instroom van de geul bij Dreumel kan niet halverwege de Vonkerplas komen, maar moet naar het 'oude haventje'. Inspreker geeft aan het zeer oneens te zijn met deze late verandering in de plannen die voor verschillende grote problemen zorgt. Inspreker geeft aan dat er in feite geen ruimte is voor deze geul en daarom wordt de kade langs de Vonkerplas hier afgegraven. Dit ziet inspreker als 'het graven aan de Vonkerplas' omdat het gevolgen zal hebben voor de plas bij hoogwater, gevolgen die niet in kaart zijn gebracht. Graven aan deze kade is graven aan de Vonkerplas. Inspreker houdt de stuurgroep aan de afspraak dat de Vonkerplas buiten UWDH blijft! 2. De combinatie van de geul en de verlaging van de kade brengt volgens inspreker een sterke stroom op gang naar de 'gifbult van Dekker'. We weten niet wat daarvan de gevolgen zullen zijn en dat is ook niet afdoende in kaart gebracht. 3.Inspreker noemt dit in het algemeen een zeer gekunstelde oplossing die er, naar ons idee, alleen maar inzit om het KRW doel gehaald moet worden maar die het landschap en de natuur verder niets brengt, en onnodig veel kapot maakt. 4.In dit voorstel wordt volgens inspreker totaal geen rekening gehouden met de proef met de langsdammen en -geul. Dit probleem	1. De Vonkerplas blijft buiten de scope van het project en is geen onderdeel van het voorliggende MER en bestemmingsplan. Er blijft voldoende ruimte tussen de geul en de Vonkerplas waardoor geen sprake is van graven aan de Vonkerplas. De beperkte verlaging van de kade op deze plek aan de Walzijde, bij het nieuwe instroompunt van de nevengeul, hoort niet bij de Vonkerplas. 2. Initiatiefnemer heeft In het kader van het grootschalig grondverzet de risico's voor uitloging vanuit het depot Dekker naar de omgeving in beeld gebracht. Door de bodem van de geul ter plaatse van de Vonkerplas te voorzien van een kleilaag, treden er geen ongewenste hydrologische effecten op. Op basis van de onderzoeken is geconcludeerd dat er hierdoor geen risico zijn vanwege de aanleg van de geul. Initiatiefnemers zullen dit monitoren middels peilbuizen. Vanuit de gemeente is dit vervolgens door een derde onafhankelijke partij getoetst.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Nr	Tekst uit inspraak	Reactie	Aanpassing bestemmingsplan
	speelt overal in dit plan maar is hier wel erg opvallend aanwezig. De natuurkansen van de 'langsgeul' blijken groot te zijn en daar kan op worden 'aangetakt'. De erosie/sedimentatie effecten van de langsdammen/geul die hier groot zijn worden genegeerd. De plannenmakers hebben volgens inspreker een onnavolgbare redenering rond 'rivierwaterverval' opgebouwd waaruit zou blijken dat dit instroompunt nodig is. Als er al een probleem met verval zou zijn, wat wij betwijfelen, dan stellen we voor het instroompunt van een kortere geul westwaarts te verleggen voorbij de Vonker Plas. en aan de benedenstroomse zijde aan de benedenstroomse zijde van de strang een drempel te maken die gelijk ook het waterpeil in de strang hoger houdt.	3.Het ontwerp is opgesteld om een zo hoog mogelijke ecologische kwaliteit te behalen met een balans tussen de rivierkundige aspecten (dwarsstroming en aanzanding). In het eerste deel van de geul zijn de stroomsnelheden optimaal om de ecologische doelen te behalen. Het dichtzetten van de oude instroom was wenselijk vanwege morfologische effecten. Dit alles heeft geleid tot een integraal afgewogen ontwerp. 4. Er wordt een samenhangend cumulatief effect verwacht van de nieuw aan te leggen nevengeulen in combinatie met de oevergeul. Initiatiefnemers hebben aangegeven dit blijvend te monitoren. Het verleggen van het instroompunt wordt vanwege ecologische redenen niet wenselijk gevonden.	
8.7	Inspreker geeft aan dat de Bult van Dekker niet kan blijven zoals-ie is en moet worden aangepakt. Inspreker vindt het onbegrijpelijk dat UWDH deze gifbult laat zitten. Inspreker heeft aangehoord dat de eigenaar niet mee wil werken, en dat is inderdaad schandalig en zou ook tot sancties voor deze eigenaar moeten leiden. Maar belangrijker is dat er hier een oude schuld van de overheid zelf ligt die deze gifgrond hier naar toe heeft laten brengen. Inspreker vindt dat hier een natuurbestemming op moet worden gelegd (een uitzondering op de bestuurlijke afspraak dat alleen op eigen eigendom de bestemming zal veranderen). Dit bestemmingsplan moet zodanig worden opgezet dat er een onteigeningsbasis voor deze locatie	Het depot is geen onderdeel van de scope van het project en het onderhavige bestemmingsplan. Verwezen wordt naar de beantwoording onder 8.6. Het Rijk wordt op de hoogte gesteld van het standpunt met betrekking tot het uitrijden van mest op de locatie.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Nr	Tekst uit inspraak	Reactie	Aanpassing bestemmingsplan
	ontstaat en dat die onteigening ook daadwerkelijk wordt toegepast als de eigenaar niet in beweging komt. Inspreker ziet twee opties: Het weghalen van de gehele bult. Het goed inpakken van de bult (inspreker heeft er wel twijfels over of dit technisch goed kan, zelfs bij het inpakken van binnendijkse gifbulten gaat er van alles fout) en er een hoogwatervluchtplaats voor dieren van maken. (voor behoud van de doorstroming kan ter compensatie de kade aan de instroomzijde van de Vonkerplas iets verlaagd worden). Inspreker vindt dat het rijk niet voor de kosten kan weglopen en dat het uitrijden van drijfmest op deze gifbult subiet verboden moet worden.		
8.8	De Tielse krib moet gespaard worden. Na enkele jaren aandringen is er dan nu wel wat aandacht voor de Tielse krib. Maar de gekozen oplossing is volgens inspreker op verschillende vlakken ondermaats. Ten eerste is het 'achterlangs' trekken van de geul een ongelofelijke aantasting van de integriteit van de krib: hoe kun je een krib nog begrijpen als ie losgemaakt is van het land waar-ie aan vast zit? Inspreker kan zich niet voorstellen dat hier een cultuurhistoricus bij geweest is en dat een integrale afweging is gemaakt. De krib is zeer kwetsbaar. Het deel dat in de langsgeul ligt is nu grotendeels afgesleten en aan het verdwijnen. Wij vinden dat de krib veel beter beschermd moet worden als er water binnen enige afstand wordt gegraven. Denk bijvoorbeeld aan een 'sarcofaag' van zetsteen. Het plan moet aangepast: de geul moet aan de bovenstroomse kant van de krib eindigen. In combinatie met de sarcofaag is er dan echt wat van te maken. Na vele maanden, misschien wel bijna een jaar, aandringen op het beschikbaar stellen van basisdocumenten, worden we als	De Tielse krib heeft geen wettelijk beschermde status, maar wel een historische waarde. De kribben zijn zorgvuldig afgewogen en meegenomen in het ontwerpproces en onderdeel van het plan. De Tielse Krib wordt in het huidige ontwerp ontzien. Hier worden geen graafwerkzaamheden uitgevoerd. De voorgenomen werkzaamheden zullen niet leiden tot aantasting van de krib. Daarom is het nemen van aanvullende mitigerende of compenserende maatregelen vanuit dit plan niet aan de orde en het eventueel plaatsen van een sacrofaag valt dan	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Nr	Tekst uit inspraak	Reactie	Aanpassing bestemmingsplan
	burgergroepen ergens in 2019 door het proces- en omgevingsmanagement bij elkaar geroepen en ontvangen we in de opkamer van [redacted]n Dreumel' allemaal een pak papier bestaande uit zo'n 1000 losse vellen. Niets mag digitaal! Ergens in dat pak zit een document (losse vellen) archeologie. Ergens in dat document staan de historische kribben genoemd en aangegeven. Dan blijkt waar het fout is gegaan. De oude kribben worden in dit document namelijk onder een algemene historische beschrijving en waardering ondergebracht. Maar dat is aantoonbaar onjuist. De kribben van vóór de vastlegging van de hoofdgeul (tussen van voor 1830 en 1860) zijn in veel gevallen uniek. Sommige maken deel uit van een groep (zoals een groep van een stuk of 7 bij Leeuwen en een groep van een stuk of 5 bij Dreumel) maar de Tielse krib is een unieke krib ter hoogte van Wamel met een eigen historie, een eigen invloed op de waterstromen en oeverlijn die op een eigen manier gebruikt wordt. Deze moet dan ook individueel beschreven en gewaardeerd worden.	ook buiten de scope van dit project. 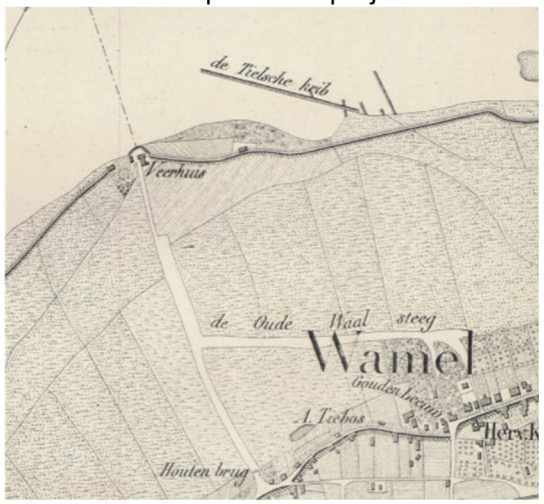 Uitvoering van het werk vindt plaats onder archeologische begeleiding. Indien tijdens de graafwerkzaamheden restanten van andere kribben uit deze groep worden aangetroffen, zal worden bezien welke extra maatregelen kunnen worden genomen. Verwezen wordt naar de archeologische rapporten die opgesteld zijn door het gerenommeerd bureau RAAP. Voor de archeologische onderbouwing wordt verwezen naar de huidige documenten die toegevoegd zijn in de toelichting op het bestemmingsplan. Het advies van bureau RAAP	

Nr	Tekst uit inspraak	Reactie	Aanpassing bestemmingsplan
		wordt gevolgd en de graafwerkzaamheden worden onder archeologische begeleiding uitgevoerd.	
8.9	**Daadwerkelijk bos bij Wamel maken** Bos in de driehoek bij Wamel. Insprekers geven aan het eens te zijn met de aanleg van bos hier maar vinden het niet geloofwaardig dat het er ook daadwerkelijk zal komen. De discussie met 'Stroomlijn' van de afgelopen jaren strookt niet met dit plan. In 'Stroomlijn' hebben insprekers juist heel veel moeite moeten doen om de bestaande opstanden te bewaren. Zonder een expliciete afstemming en aanpassing van de legger van RWS is deze uitbreiding volgens de inspreker niet geloofwaardig.	Hier kan het bos zich daadwerkelijk ontwikkelen. Deze bos realisatie is opgenomen in de ruwhedenkaart van het rivierkundig model en is tevens opgenomen op de presentatietekening die als bijlage aan de regels van het bestemmingsplan is toegevoegd. Initiatiefnemer heeft aangegeven dat de legger in het kader van de procedure van het projectplan waterwet aan de nieuwe vegetatie en ruwheden wordt aangepast.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
Inspreker 9 9.1	Inspreker geeft aan gebruiker en eigenaar te zijn van meerdere percelen grond in de uiterwaarden in Wamel en Dreumel. Inspreker vindt het erg mooi dat er nog meer natuur wordt ontwikkeld in de uiterwaarden, echter hij denk dat zijn belangen als agrariër onvoldoende in het oog wordt gehouden. Tijdens de ruilverkaveling enkele jaren geleden werd de grond in de uiterwaarden nog als agrarisch waardevolle grond gewaardeerd, daar lijkt nu verandering in te zijn gekomen. Op de site van het project wordt letterlijk weergegeven: 'We willen mensen laten genieten van de mooie natuur die hier ontstaat. Daarom blijft het mogelijk om door het gebied te wandelen. Wandelaars kunnen hun auto parkeren op de nieuwe parkeerplaatsen die we bij de ingang van het gebied maken.'	Zoals in hoofdstuk 2 is aangegeven gaat het plan uit van een natuurgebied met openheid, rust en ruimte. Extensieve recreatie (struinen) is enkel toegestaan indien dit de natuurfunctie niet schaadt. Daarom worden er geen recreatieve voorzieningen zoals verharde fietsroutes, bankjes of grootschalige parkeervoorzieningen in het gebied aangelegd. Het hele gebied is toegankelijk en met extensief struinen wordt gelegenheid geboden om de natuur te beleven. Bij de gemeente zijn voor deze locatie geen knelpunten bekend. Bij de Hul is sprake van een bijzondere situatie. Zowel de weg als de gronden die toegang	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Nr	Tekst uit inspraak	Reactie	Aanpassing bestemmingsplan
	Inspreker geeft aan de kaart van het project aandachtig te hebben bekeken en moet hierbij constateren dat bij zijn perceel bij De Hul, bij "de oude waalsteeg" in Wamel en ten westen van de Vonkerplas in Dreumel geen parkeergelegenheid gecreëerd is. Bij de Vonkerplas in Dreumel wordt een pad van grasbetonstenen gemaakt. Bij de Hul in Wamel is al een verharde weg die toegang geeft tot het gebied. Het lijkt inspreker dan ook aannemelijk wanneer er GEEN parkeergelegenheid wordt gecreëerd dat er overlast van auto's voor ons gaat ontstaan van mensen die van de natuur aan het genieten zijn. Inspreker verwacht dan niet of erg lastig zijn perceel te kunnen bereiken. Inspreker denkt dan ook dat het verstandig is dat er meer parkeergelegenheid wordt gecreëerd.	verschaffen tot de uiterwaarden zijn in particulier bezit. Daarom is het niet passend om hier een beperkte parkeergelegenheid te maken. Deze plek is geen logische plek om mensen te stimuleren het gebied te betreden.	
9.2	Daarnaast denkt inspreker dat er onvoldoende oog is voor het onderhoud van de zomerdijk. Wanneer de zomerdijk niet meer op de juiste manier word beheerd zal er volgens inspreker voor de achterliggende agrarische gronden wateroverlast kunnen ontstaan. Een scenario waarbij de dieren van inspreker zullen verdrinken, acht inspreker daarbij zeker denkbaar. Ik denk dat het verstandig is dat er als eis vanuit de gemeente wordt gesteld dat de zomerdijk weer op orde wordt gebracht, eventueel met de vrijkomende grond, en dat de zomerdijk ook in de daarna ontstane staat zal blijven.	Het beheer van de zomerkade ligt bij het waterschap. Dit blijft in de toekomstige situatie ook het geval. In het huidige planologisch regime is geen beschermingsregeling opgenomen. In het voorliggend bestemmingsplan is wel in een regeling voor de beschermingszone voorzien. Voor het op orde brengen van de zomerdijk zal de gemeente deze reactie overbrengen aan de beheerder van deze dijk.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

5. Overige wijzigingen

Los van de wijzigingen als gevolg van de ingediende reacties is het plan op een aantal aanvullende onderdelen gewijzigd om het plan te optimaliseren. Het betreft de volgende wijzigingen:

1. Initiatiefnemers hebben gedurende het planvormingstraject enkele percelen minnelijk kunnen verwerven. Dit leidt niet tot een ander ontwerp van de nevengeulen of overstromingsvlaktes, maar deze aanpassingen worden wel meegenomen in het bestemmingsplan. Daarnaast is er een aantal percelen toegevoegd. De betreffende percelen zijn weergegeven op de kaart 'Wijziging percelen augustus 2022' die als bijlage bij deze nota is opgenomen. De wijzigingen zijn daar waar relevant verwerkt in de stukken behorende bij het bestemmingsplan. Tevens is naar aanleiding hiervan de 'toets op doelbereik' geactualiseerd.
2. De rapporten inzake archeologie (bureauonderzoek) zijn geactualiseerd en samengevoegd tot een totaal rapport. Het perceel ten behoeve van de waterberging is in dit bureauonderzoek aanvullend onderzocht en toegevoegd. Het rapport is opgenomen als bijlage bij de toelichting van het bestemmingsplan. Verder heeft voor archeologie een verkennend booronderzoek ter plaatse van de voorgenomen waterberging plaatsgevonden. Dit onderzoek is tevens als bijlage bij de toelichting van het bestemmingsplan opgenomen.
3. Het perceel van de waterberging is tevens beschouwd in het kader van de natuurtoets. Hiervan is een separaat rapport opgesteld dat tevens is toegevoegd als bijlage bij de toelichting van het bestemmingsplan.
4. De Rivierkundige rapportage is aangevuld met de morfologische beoordeling. Dit rapport is opgenomen als bijlage bij de toelichting van het bestemmingsplan.
5. De rapporten van het MER, geohydrologie en explosieven en de presentatietekening van het ontwerp DO2.1 zijn geactualiseerd en opgenomen als bijlage bij de toelichting van het bestemmingsplan.
6. De natuurtoets is gesplitst in twee documenten, zijnde een natuurtoets en een voortoets inclusief passende beoordeling. Deze rapporten zijn opgenomen als bijlage bij de toelichting van het bestemmingsplan.
7. Onder de bijlage 'bodem' is een leeswijzer toegevoegd evenals de nog ontbrekende bijlagen van het waterbodemonderzoek en het landbodemonderzoek ter plaatse van de waterberging. Verder zijn de memo over erosiegevoeligheid van nevengeul Heerewaarden en de notitie over de nog niet onderzochte gebieden (witte vlekken) geactualiseerd. Deze maken onderdeel uit van de bijlagen bij de toelichting.
8. Een rapportage inzake participatieverantwoording ontwerpfase, de beheer- en onderhoudsstrategie en de door [redacted] uitgevoerde quick scan naar cultuurhistorische waarden is als bijlage bij de toelichting toegevoegd.
9. In de toelichting van het bestemmingsplan zijn enkele tekstuele verduidelijkingen doorgevoerd.

Bijlage 1: Kaart ’Wijziging percelen augustus 2022’

Herinrichting Uiterwaarden Wamel, Dreumel, Heerewaarden
Wijziging percelen augustus 2022
Provincie Gelderland, Rijkswaterstaat en Staatsbosbeheer
Verkaveling
Nieuw perceel
Toevoegen basisinrichting natuur
Handhaving voedselrijkheid
Type
Projectnummer
2022-0240
Schaal
1:2.000
krajten